

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
17:30	18:31	19:06
17:29	18:34	19:10
17:30	18:30	19:05

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הכל בהשגחה

בראש המתנות האהובות בהן זכה עם ישראל, עומדת ללא ספק מתנת יום השבת. ששה ימים אדם ממנה לעבודה, טרוד בדאגה, עסוק בעסקים, מתרוצץ בין המשימות, ואז מגיעה השבת... רקיע תכול מאדים לו לאיטו, נצבע בגווני כחולים קטיפתיים עמוקים, מרעננים ומעוררי התרגשות. שמים זרועי כוכבים מקדמים את פנינו, עוטפים אותנו ביריעה שמית ייחודית, בהילוכו עם שני המלאכים המלווים אותנו, כמו הם מבקשים ליטול מעימנו קורטוב של הוד...

סעודת השבת היא סעודה אחת ענקית, של משפחה יהודית גדולה ומאוחדת. היא מתנהלת במיליוני בתים ברחבי תבל, החולקים את העונג הצרוף של סעודת השבת, ושותפים למקהלה היהודית הנישאת בנעימת 'תנו שבת ושירה לא-ל אשר שבת ברא'. אין פלא כי זר הנקלע לסעודת שבת נשבה מיד בקסם הנפלא, עיניו לא שבעות מראות, נשמתו צמאה לעוד רגע. סעודת השבת מותירה עליו רושם עז, מחוללת מהפכים אדירים בנפשו...

ברגעי סעודת השבת, מגלה הזוהר הקדוש, מושפעת ממרום הברכה לכל ימות השבוע. לכן אנו כה מהדרים את שולחן השבת, מענגים אותו בתענוגים ובמיני מטעמים, מעטרים אותו בכלים נאים. לכן גם אנו מעניקים לסעודת השבת את המימד הרוחני הגבוה - זמירות שבת באווירה טעונה הוד בדברי תורה מרוממי לב.

הבה נתכונן לסעודת השבת, בדברי תורה מותאמים ועריבים למסובים לשולחן השבת, בהידור סעודות השבת במאכלים ומטעמים. הבה ננצל את שעות סעודת השבת לשירה מרוממת באווירה משפחתית סוחפת, נתרפק על הנעימות העונגות המטעימות אותנו מצוף השבת והחיבור עם נותנה, וכך נזכה להפוך את סעודת השבת לתחנות כח המטעינות את כל בני המשפחה לכל ימי השבוע, ומעניקות לנו רוב שפע וברכה מהיום שהוא מקור הברכה!

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש התיבה והמוסדות

למה יש יסורים

מדוע האדם בעולם הזה עובר מסכת יסורים ללא מנוחה

הוא שמח מודה לקב"ה על טוב מזלו. **תשמח מחר על מה שתבכה היום!** יש מקרה הפוך, אדם קנה מכונית של מיליון וחצי שקל, הוא עושה מסיבה לכל החברים, כולם שמחים איתו, הולך לו הצליח לו. הוא שותה ולמחרת הוא עושה תאונה, נתקע בעץ ונעשה משותק לכל החיים. **תבכה מחר על מה שתשמח היום!** אדם לא יודע מה טוב לו ומה רע לו, יש טוב שנראה טוב והוא רע ויש רע שנראה רע אבל הוא טוב.

מה לוקח האדם לעולם הבא? ראיתם פעם על המצבה של אדם כתוב שהיו לו מרצדס, ג'קוזי, וילה, כמה קומות?! מה כותבים: היה בעל חסד וצדקה, עזר ליתומים ואלמנות. ואדם לא יודע עיתו, עוד כמה דקות עוד שעה עוד יום עוד שנה, אנשים עושים חשבון של תשעים שנה. "אדם להבל דמה ימיו כצל עובר" - החיים של האדם הם כמו צל, ואמרו חז"ל כצל דבורה שאין לה צל. אדם בן ארבעים יחשוב על עצמו כמה מהר עברו החיים שלו עד עכשיו? ברגע כמימרא.

האור החיים הקדוש אומר, שהבעיה של האדם שהוא סופר שנים, חושב שיש לו עוד חמישים שנה לחיות. תעשה חשבון, כמה ימים בשנה? שלוש מאות ששים וחמש בשנה, תכפיל בשמונים שנה עשרים ותשע אלף ימים, וכמה עברו כבר? שנים עשרה אלף ימים? כמה נשאר. כשאדם מפרט את הדברים לימים ליב דופק, הוא מבין מה הוא עלול להפסיד, כמה הימים קצרים!

ואמרו חז"ל כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה וחיי צער תחיה אם אתה עושה כך אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא, אם אתה מגיע למצב הזה ובכל זאת לומד תורה, אשריך בעה"ז וטוב לך בעה"ב. אם יש לך קשיים והפרעות ובכל זאת אתה עוסק בתורה אין ערך למעלתה!! **אין ערך ודימיון למי שלומד תורה מתוך הדחק, בצער מערה, מתוך קשיים נוראים!**

אתם היושבים פה, בעלי תשובה בדורנו, כמה קשיים חווים! כמה ייסורים! כמה ניסיונות! וודאי שאין קץ למתן שכרם ואין ערך למעלתם. בורא עולם אוהב אותך! רק הקב"ה קובע לי, אבא יש לי אבשמים ואני עושה את רצונו. זאת התורה אדם כי ימות באהל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמה עליה, מי שמוסר נפש עליה. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

עם תום מלחמת העולם השנייה, כאשר הגרמנים ימ"ש כבר צפו את מפתתם ע"י צבא ארה"ב, הודיעו לכל יושבי המחנה כי מתבצעת כעת חלוקת לחם, חלוקה זו היתה שלא מן המניין, והיהודים חשבו כי הגרמנים עושים זאת לפני מפתתם, כדי לחפות על מעשיהם הנפשעים בכל שנות המלחמה, ולהראות לאויביהם כרחמנים ודואגים לצרכי השבויים. יהודי אחד מיושבי המחנה שמח מאד עם חלוקת הלחם, כבר כמה שנים שלא אכל כדי שביעה, וברוב שמחתו עמד כמה פעמים בתור לקבלת הלחם, והצליח לאגור לעצמו כמה מנות.

מהר מאד הושבתה שמחתו, כמה שבועים רוסיים הבחינו בלחם הרב שברשותו, והחלו לצעוק לעברו מילות גנאי "גנב, החזר את הלחם שגנבת", בתחילה לא שת ליבו אליהם, הרי גם הם שבויים בדיוק כמוני, אך הללו התנפלו עליו, הפליאו בו את מכותיהם באכזריות, וגזלו ממנו את כל הלחם שאגר, חבול ופצוע תשוש ורעב נשכב על הדרגש. בצר לו פנה אל הקב"ה בתפילה חרישית: רבונו של עולם אם היית רוצה לקחתני מן העולם היית עושה זאת במשך חמש השנים שעברו עלי בסבל ומכאוב תחת ידיהם האכזריות של הנאצים ימ"ש, אם לא עשית כן משמע רוצה אתה להשאירני בחיים, אם כן איך אמות עכשיו אחרי שעברתי את כל תלאות המלחמה?! מתוך תפילות והרהורים אלו נרדם היהודי. למחרת בבוקר התעורר ושקט מוזר שרר סביבו, מיד הבין כי הגאולה קרובה, בכל יום היה רגיל להתעורר לקול צעקותיהם של הנאצים ימ"ש הוא ירד מן הדרגש וחשכו עיניו, הוא ראה כי כל ידידיו מוטלים סביבו מתים, ובתוכם הרוסים שאך אתמול הפליאו בו מכותיהם. אז הבין היהודי שהלחם שחילקו להם היה מורעל. בזאת הבין למפרע את חסד ה' עימו, והמכות וחטיפת הלחם שאתמול שהיה נראה כמידת הדין היה כולו מידת החסד, והיא זו שהצילה את חייו, בערב ילן בכי - תשוש ועייף מוכה וחבול בלי רצון לחיות הוא שכב, ובבוקר רינה, כי חילצתני ממות ושבתך היא חייתני.

אודך ה' כי עניתני - ותהי לי לישועה. אנחנו חושבים שזה רע, אבל באמת כמה זה טוב. יש מקרה שאדם תכנן נסיעה לחו"ל עם כל החברים, קנה שילם על כרטיס, והנה יומיים לפני הנסיעה הוא קיבל חום גבוה שוכב במיטה, הוא מתלונן על רוע מזלו ומתלונן רבוש"ע תמיד אני לא מצליח. עד שיש לי הזדמנות לטוס אינני יכול... והנה הוא שומע בחדשות שהמטוס התפוצץ באוויר, כמה

* ניתן להקדיש לע"ג, לרפואה או להצלחה

רוצה להיות שותף בקיבוץ חרקים?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

סגולה נוראה להצלחה

השתתפותו של מתפלל לא מוכר במנין הוותיקין הוותיק בשכונת 'סטמפורד היל' בלונדון, אינה תופעה נפוצה. מה עוד, שהאיש נראה זר ומנוכר להווי המקום והסביבה, איש לא הכירו ולא ידע את זהותו, אם כי חזונו העידה עליו כי הוא יודע ספר וירא שמים. האיש לא סיפק כל מידע, נותר שקט ומופנם, ואיש לא עמד על טיבו.

כשהתעניינו בו, הגיב האיש במשיכת כתפיים רפה וחיוך נבון, ופיו נותר סגור וחתום. אחד ממתפללי בית הכנסת, יהודי בשם ר' מרדכי, גמר אומר לעשות כל מאמץ כדי לפצח את התעלומה, ומשלא עלה בידו הדבר גם כעבור כמה חודשי מאמץ - החליט לקבוע חברותא ללימוד משותף עם האיש הזר מדי יום, בנסיון לגלות את פיתרון חידתו. אך דווקא הלימוד המשותף העצים את התעלומה: התברר שמדובר בגאון תורני בקנה מידה נרחב. אם כן מי האיש, ומה סיפורו?

והיה באחד הימים, גילה האיש את שמו, ור' מרדכי ניצל את ההודמנות ומיד נכנס עמו בשיחה. המשיך לדובב, התעניין בכנות, עד שהאיש פתח את סגור לבו בסיפור חיים מדהים חובק עולם, שר' מרדכי נדהם לגלות כי גם לו עצמו יש חלק בו...

'הגעתי הנה בשל מחלת רעייתי, הנמשכת כבר יותר מדי זמן', נאנח האיש, 'יש כאן טיפול מיוחד המתאים לה, אולי יוכל להקל על סבלה. אך לא תמיד עסקתי במה שאני עוסק היום...' - פתח צוהר לעולמו האישי הפנימי, והחל לגלות:

'נולדתי בארץ ישראל להורים שומרי מסורת, אך לא זכיתי לגדול על קיום המצוות באדיקות. גדלתי בסביבה מסורתית, ולאחר השחרור מהשירות הצבאי בהצטיינות - קיבלתי הצעת עבודה ב'מוסד לביון ולתפקידים מיוחדים'. תחת מעטה חשאיות ולאחר אימונים מפרכים - נשלחתי למשימות ביטחוניות ברחבי תבל, עליהן כמובן לא אוכל להרחיב...'.

ר' מרדכי עצר את נשימתו. האיש פרש בפניו פרק חיים המשתרע על פני שלושה עשורים, בשלושה משפטים בלבד. ר' מרדכי לא יכול היה לשער בנפשו כי כך החל האיש את חייו, וכי עברו שונה כל כך מהווייתו הנוכחית. האיש נאנח קלות, והמשיך:

'נבחרתי לשמש כשליח נאמן למשימות מיוחדות ורגישות, בכל זמן ובכל רחבי תבל. הממונים עליי היו מרוצים ממני, בתיקי האישי הצטברו ביקורות מחמיאות ואותות גבורה. באחת הפעמים, נשלחתי בצוותא עם חבר נוסף למשימה מורכבת ומסובכת במיוחד: להתחקות אחרי אחד מראשי הטרור השווה בציריך - בירת שווייץ, להגיע אליו ולחסלו. אני וחברי נשלחנו למשימה בטיסות נפרדות, שכרנו לעצמנו דירות נפרדות והתחלנו במעקב...'.

ר' מרדכי הביט בו בעיניים קרועות, המום מהסיפור המרתק הנפרש בפניו, שכמו לקוח מספר בדיוני. האיש לגם מעט מים, כחכם קלות, והמשיך:

'חלק עיקרי מהצלחת הפעולה, הוא למנוע קשר בין שני הסוכנים העוסקים בה, כדי למנוע את חשיפתם. לכן, חילקנו מראש את שעות המעקב בינינו, ורק כשהמעקב הושלם וקיבלנו הנחיה לבצע את החיסול -

יצרנו קשר מאובטח, וסיכמנו:

המחבל יוצא מדי ערב בשעה 8:00 ממסעדה פלוגית, ופונה בצומת ימינה. חיסולו הוא ענין של פיקוח נפש ללא צל של ספק, ולפיכך קבענו שנמתין לו בליל שבת הקרובה, בשעה 8:00 בדיוק, מיד לאחר הפניה ימינה. כשרכבו יעבור את הצומת - ניצמד אליו אני וחברי מימין ומשמאל, נבצע את החיסול וניעלם מהזירה תוך שניות...

ביום ששי בבוקר התעוררתי מוקדם, לאחר לילה טרוף שינה. 'היום הוא רגע המשימה' - הזכרתי לעצמי, וכדי להפיג את המתחושות יצאתי לחנות גדולה, לקנות מעט מזון ליומיים הקרובים, בדגש על סעודות השבת שאסעד לבדי לאחר החיסול. בעודי משוטט בסתמיות בין המדפים, הגיע מולי יהודי חם וחייכן, ואמר לי בלבביות: 'שלום עליכם, יהודי מ'ישראל'?

הופתעתי, ידעתי כי חזונו אינה מסגירה דבר על ארץ מוצאי ואני נראה אירופאי מצוי. 'מנין הוא יודע?' - הרהרתי, אך כמובן שום מבע בפני לא השתנה. הגבתי בהנהון רפה, שנועד להבהיר כי אינני מבין את השפה ואת המושגים עליהם הוא מדבר, אך האיש לא הרפה, ובסופו של דבר - הלבביות החמה שלו המיסה את שנות האימונים שלי במוסד, הכריעה את חומות קור הרוח והארשת הבטוחה שלי...

נאלצתי 'להודות' שאני יהודי מ'ישראל', ואז - הוא הקסים אותי בהזמנה אישית חמה להשתתף בסעודת השבת בביתו, תוך הדרכה ברורה כיצד ומתי להגיע, ואני נשביתי בקסמו והבטחתי את השתתפותי בסעודת השבת במעונו...

בהגיעי לביתו בליל שבת, שכחתי להציץ בשעון... אין בפי מילים לתאר את חוויית סעודת השבת המשפחתית הנפלאה שחווייתי. מיד כשנכנס הביתה

הגיעו שלושת בניו ושתי בנותיו ובירכו אותו בברכת 'גוט שבת' חגיגית, ואף הוא השיב לעומתם בברכה חמה. הבטתי במחזה כמהופנט, מעודי לא ראיתי סעודת שבת באווירה ביתית וחמימה כזאת. כל הילדים לבושים בקפידה, האב בראש השולחן מנעים באמירת 'שלום עליכם', ולאחר מכן מקדש על היין כשהוא מטעים כל מילה במתיקות...

א לפתע הבטתי מבט חטוף בשעון, ואז גיליתי את דבר האיחור הנורא. השעה חמישה לשמונה!!!

בעוד חמש דקות עליי להיות במקום אחר, מרוחק קמעא, לפעולת חיסול דרמטית. ידעתי כי שותפי לבטח כבר ממתינ לי שם, ואין לי כל דרך לתקשר אתו, להודיעו על האיחור. אובד עצות ועשתונות קמתי ויצאתי מהבית לכיוון המקום המוסכם, והגעתי באיחור בלתי נסלח של 25 דקות תמימות...

המקום, למותר לציין, היה ריק מאדם. רכב המחבל כנראה עבר כבר מזמן, וגם את חברי למשימה לא ראיתי. התבוננתי בכל עברי הזירה, ודי מהר הבנתי כי לפני כמה דקות היתה כאן חוליית טרור מיומנת. מאוחר יותר הסתבר, כי תוכנית החיסול שלנו נודעה למחבלים, והם טמנו לנו מארב. חברי למשימה נרצח

בידיהם המגואלות בדם, השם יקום דמו, ועד היום מפעילי אינם מבינים כיצד אני ניצלתי מאש התופת שטמנו לנו...

האיש ניגב דמעה סוררת, התעשת מהתרגשות והמשיך: 'הסיפור הזה הפך אותי לשבר כלי. כל נסיונות השיקום שלי עלו בתוהו, ולכן שוחררתי מ'המוסד' מצוייד בפנסיה נדיבה, מהרהר כל העת בסעודת השבת הנפלאה שזכרונה לא יישכח ממני, הסעודה שהצילה את חיי...'.

בכל רגע ראיתי לנגד עיני את הסעודה ההיא, שהובילה לאיחור ראיתי בעיני רוחי את מארחי בראש השולחן, את בני משפחתו, וחשתי געגוע צורב לחוש את האור הזה שוב. סעודת השבת הזו חוללה בנפשי תמורה כזו, שלא מצאתי מנוחה עד שגרשתי לסמינר שהתקיים בשבת, כל כך רוצה ושואף לחוש שוב את המתקיות ההיא...

זו היתה תחילת הדרך, ההמשך ברור ולא אלאה אותך. כמו ב'מוסד' כך בתפקידי הרוחני, שאפתי למצויינות והעפלה לשיאים. אני עדיין לא שם, אמר האיש הזר וחייך לראשונה חיוך קטן, 'אך אני ממשיך לחתור גבוה...'.

'כיצד היה נראה המארח שלך?' - שאל ר' מרדכי מיד, 'האם היה לו זקן באורך בינוני, האם מול שולחן הסלון ניצב שעון קיר גדול?'

'אכן כן', השיב האיש, 'מה קרה?' - לנוכח עיניו הנדהמות, החל ר' מרדכי בוכה חרישית. 'כבר נפגשנו פעם', אמר בשקט, 'האיש שאירח אותך הוא אבי המנוח. הוא גר בכתובת שהזכרת...', היטבת לתאר את סעודת השבת עליהן גדלתי, אני אחד משלושת הבנים שהסבו איתך לסעודה, ושתי הבנות הן שתי אחיותיי... זה בטוח הוא!' קרא נרגש ונסעה...

סיפור זה, שמופיע בספר 'ניצוצות', מראה לכולנו מה כוחה של סעודת שבת אחת, אחת. סעודת שבת אחת עשויה להותיר חותם בל' ימחה, להוביל אנשים לשינויים מרחיקי לכת בחייהם, לחולל מהפכים דרמטיים. אם זו השפעתה של סעודה אחת על אדם זר ומנוכר, קל וחומר לאלו הזוכים מדי שבוע לעונג הקסום של שעות סעודת השבת, שבתוכן טמון כור גרעיני של עוצמה יהודית, קדושה, הוד קסום ובראשיתי של יהדות נפלאה...

הבה נעריך את רגעי סעודת השבת שלנו, נעשה הכל כדי ליצוק בהם תוכן רוחני איכותי. אין אכסניה טובה מהם להעניק לילדינו חוויה רוחנית מרגשת, שתותיר בהם טעם טוב לשנות דור. זמירות השבת הנפלאות, דברי התורה, האווירה המשפחתית המלכותית - הם מנועים רבי עוצמה שטעמם וכוחם אינו מתפוגג גם שנים אחר כך...

"הבטתי כמחושמל במתרחש, באווירה הטובה והביתית, בהווי הרוחני הקסום, ושכחתי את עצמי".....

חיים בצל הרגשות

אם הדברים חלים על דברים טכניים, כמו קביעת טעמו של אוכל או היחס שלנו לפלוני ולא־למוני, הם נכונים שבעתיים, כשהמדובר הוא בקביעת צורות התנהגות לחיים בכלל. ניתן להיתקל באנשים הנוהגים להכנס למאבקי כח וסמכות עם בעלי מעמד ושררה, בשעה שאין להם כל נגיעה במעמדם או קשר ישיר לשררתם. מחקר בעברם יכול לגלות, כי הקשר הראשוני שלהם עם בעלי כוח וסמכות היה רצוף מאבקים ותככים- כגון אב שכפה ורדה בהם לעשות את אשר הוא רוצה, מלמד שהענישם ללא הרף (חומר למחשבה: יכול להיות שהם הזכירו למלמד שכן ילדות שהיה מנצח אותו בכל משחק בחצר?...!), או גבאי בביהכנ"ס שלא סבל את שאון משחקם של הילדים. קחו לדוגמא אדם שאתם מכירים כמי שרגיש דע אימה לביקורת- גם אם היא נאמרת בדרך מרומזת ואינה מתייחסת לענינים עקרוניים- עד שהוא מתפרץ באגרסיביות מול כל רסיס של ביקורת, עדינה ככל שתהיה. יכול בהחלט להיות, שרגישות זו נובעת מסבל רב שנים, מאמא שבקרה אותו ללא הרף והציקה לו בביקורתה, עד שמושג זה הפך לשנוא אצלו באופן חסר פרופורציה.

גם פחדים בלתי מובנים, יכולים למצוא את פתרונם, כשמנסים לחשוב בכיוון של העלאת רגשות אסוציאטיביים. הספרות המקצועית מלאה בתיאורי מקרים של אנשים שפיתחו פחדים חסרי פשר, שלא ניתן היה לטעון לכל הגיון שהסתתר מאחוריהם, עד שנתגלה, כי במוחם התקשרו

פרשת תרומה

בפרשתנו כתוב "ויעש את השולחן" וכידוע שהשולחן הוא כנגד הפרנסה שבזמן בית המקדש כל השפע והעשירות היה מגיע מהשולחן שהיה בבית המקדש שעליו היה מונח לחם הפנים. וכתוב בגמרא "הרוצה שתקימו(יצליחו) נכסיו יטע במ אדר, שנאמר אדיר במרום ה'" ורש"י פרש אדר לשון חזק, על דרך זו פרש ה"שפת אמת" את דברי הגמרא שהרוצה שיצליחו עסקיו יטע בהם אדר - לשון חזק, שיחזק עצמו לדעת שאדיר במרום ה', כלומר כדי שתקימו עסקך ותראה בהם הצלחה עלייך להתחזק ולהכניס אמונה גדולה וחזקה שהקב"ה זו ומפרנס לכל, ושפרנסתך כבר קצובה לך מראש השנה בהשגחה פרטית ומדויקת לצרכים שלך ושל בני משפחתך, ושאין אדם יכול לגרוע לך ממה שקצוב לך! את אמונה זו אנו מקבלים גם כאשר אנחנו מברכים על השולחן בו אכלנו לחם, ברכת המזון ומכח החיזוק באמונה ממילות הברכה אנחנו מקבלים שפע והצלחה.

למסקנה כל פרנסתך תלויה באמונה שלך בבורא עולם אם אתה נשען עליו לבד, תנסה להגיע באמונה להרגשה של תינוק בחיק אמו, שבוודאי לא דואג משום דבר וברגע שרואים שחסר לתינוק פרט קטן או גדול מיד דואגים להשלים לו את החסר. אלו חיי

דברים מסוימים לארועים מפחידים, שגרמו להם להגיב בחרדה כפי שהגיבו. מומחים ל"הלם קרב", יטיבו לתאר זאת טוב ממני- בהיתקלם בחיילים שחוו חוויה טראומטית בשדה הקרב ופגישה מקרית בלובש מדים ברחובה של עיר(!) גם כשלא שמו לב לזה, עוררה בהם חרדה עזה, כאשר לפתע נזכרו בנוראות שחוו תחת אותם מדים, גם אם לא קשרו בין השניים בצורה מודעת.

נביא דוגמא: פ', אמריקני עשיר ומכובד, לא היה יכול לשאת כל דבר שעף באויר בסביבתו. כל פרפר או ציפור, היו מוציאים אותו משלוות רוחו ומכניסים אותו לחרדה של ממש. תחקיר שערך המטפל שלו עם הוריו אודות עברו וההיסטוריה שלו, גילה, כי בעודו תינוק בן מספר חודשים(!) שהה פעם במטבח עם אמו. לפתע נכנס מבעד לחלון עורב שחור, והבהיל את האם שברחה בבהלה מן החדר. בבהלת מנוסתה, תפסה האם את תינוקה ברגליו וגררה אותו מן המטבח, תוך שהיא מרימה זעקות שבר ובהלה. התינוק, שאחז את קצוות מפת השולחן בידיו, משך את המפה אל הרצפה וכל הכלים שהיו עליה התנפצו על הרצפה בקול רעש גדול. המחזה הטרואמטי שחווה בגיל כה צעיר, נשמר במוחו בצורה שקישרה את הטרואמה עם העובדה שהגורם לכך היה דבר מה שעף לחלל החדר. הוא כמובן לא יכול היה לזכור את אותו מקרה ואף לא היה מודע לו. ובכל זאת, עורר בו המחזה בתת ההכרה כאלו רגשות אימה חזקים, עד שלא היה מסוגל לשאת שדבר מה יעוף במחיצתו.

במקרים מעין זה, עצם הבנת המקור לתגובה רגשית חריגה, עוזרת להכניס דברים לפרופורציה נכונה, ונותן בידינו כלים להתמודד, על ידי הפרדה בין רגשות העבר שקמו לתחיה, לאירוע הנוכחי.

אין צורך להרחיב בדוגמאות מן הספרות המקצועית, שכן כל אחד מאתנו יכול להיות "בעל מקצוע" לעצמו, כשיתחיל לחקור מה עומד מאחורי התייחסויות שונות לארועים, לחוגים, או אנשים שונים.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

תינוק פשוט אושר, כמו שכתב דוד המלך ע"ה "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי" אמר דוד המלך אני מרגיש לפניך בורא עולם כמו תינוק בחיק אמו, ואז באמונה זו בוודאי שהאדם יראה ישועות בכל דרכיו ויקום בו הפסוק "טרם יקראו ואני אענה".

מסופר על אברך שהיה סופר סת"ם, שקצת כשלו חלומותיו מפני שכתב ידו לא היה נראה "הטוב בעיר" ובכל זאת כתב מגילת אסתר כמובן שכל מי שראה את המגילה מיד סרב לרכוש אותה ואפילו בסכום פחות, אביו שהיה גם סופר ראה את צער בנו והחליט לרכוש מבנו את המגילה בטענה שמצא רוכש למגילה, הבן שמח אך באמת לא היה מי שהסכים לרכוש את המגילה, החליט האבא לתת את המגילה לסוחר בבקשה שימכור לו אותה, גם הסוחר בהתחלה סרב אך האבא לחץ ולבסוף הייתה הסכמה, הסוחר בפרוס החג טס לארה"ב לצורך עסקיו ושם מכר לעסקנים הגדולים בעולם מגילות אסתר, בהגיעו לאחד העסקנים הגדולים שידוע כקונה קבוע, פרס לפניו הסוחר את כל המגילות ואת "מגילת האברך" השאיר כמובן בתיק, אך העשיר רצה לראות גם אותה לאחר שראה את כולן ולא תאמינו העשיר בחר במגילה של האברך ושאל מה מחירה, הסוחר נסה להתחמק ואמר לעשיר המגילה לא לרמה שלך העשיר התעצבן ואמר "לא לרמה שלי...? אני מוכן לשלם עליה \$2500", הסוחר התבלבל ממש הרי זה סכום של ארבע מגילות ומיד הסכים. לאחר העסקה שאל את העשיר מדוע בחרת דווקא בזאת המגילה ענה לו העשיר אהיה אתך כנה היום יש הרבה מגילות מזויפות שנראות מושלמות, וכל שאר המגילות שלך היו נראות ממש מודפסות ומושלמות רק זאת המגילה ראו אות למעלה ואות למטה וכך ידעתי שאין מגילה זאת מזויפת, מסקנה- פרנסה משמים!!

הרב צח ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב אהרן זכאי

קידוש של שבת

א. יכין כוס יפה לקידוש, והמהדרין בוחרים כוס של כסף משום "זה אלי ואנוהו" לכבוד השכינה הנקראת כוס של ברכה.

ב. לא יקדש בכוס פגום. דהיינו כוס ששתו כבר מיינו, ואפילו אם רק טעמו טעימה מועטת נפגם בכך לקידוש. ובשעת הדחק שאין לו יין שאינו פגום (ואין לו אפשרות לתקנו)- מותר לקדש על כוס פגום.

ג. יין שנשאב בכוס לאחר ששתו ממנו ורוצה להחזירו לבקבוק, צריך קודם להוסיף מעט יין מהבקבוק לכוס, ואחר כך יחזיר את כל היין מהכוס לבקבוק ובכך נעשה מתוקן וראוי לברכה. ובלבד שיהיה היין שבבקבוק מרובה על היין שבכוס.

ד. כוס של קידוש ימלאנו שיהא מלא על כל גדותיו. ומכל מקום אם חושש שאם יהא מלא הרבה, ישפך מהיין ויתבזה, ולכן מניח קצת ריק למעלה- אין לחוש, כיון שעדיין שם מלא עליו. ובכל מקרה צריך שיהיה בכוס לפחות שיעור רביעית.

ה. מובא בתלמוד שהיו חכמים שעשו עיסור לכוס. יש שמעטר את הכוס בתלמידים- שהיה מושיב תלמידיו סביבותיו בזמן הברכה. ויש שמעטר בכוסות- שהיה מניח כוסות מלאים סביב כוס הקידוש לכבוד ולהידור. ואף על פי שאין אנו נוהגים בעיסור, מכל מקום אין לעשות ההיפך, ולכן אין להניח כלים ריקים על השלחן סביב הכוס בעת הברכה. וגדולים היו נזהרים בזה.

סוגי היין

א. מצוה מן המובחר לברור יין טוב לקידוש. ולכתחילה מצוה לקדש על יין אדום, ואם אין לו אדום או שהאדום אינו משובח- יוכל לקדש על יין לבן.

ב. מותר לקדש על יין מבושל, וכן על יין שנתנו בו מעט סוכר או דבש למתקו. ולדעת הרמב"ם אין מקדשים עליו. ואם אפשר יש להדר אחר יין אחר, כדי לצאת ידי חובת הרמב"ם. ויקפיד שהיין האחר שלוקח יהיה ערב וטעים.

ג. מיץ ענבים מבושל- כשר לקידוש כיין מבושל, וכן צימוקים שנתבשלו ואחר כך סחט מהם יין- כשר לקידוש.

ד. יין ומיץ ענבים מפוסטרים- מותר לקדש עליהם אפילו לכתחילה, וכן פשט המנהג.

ה. יינות הנמכרים בחנויות צריך להקפיד לדעת הספרדים שיהיה הרוב יין, ואז תהיה אפשרות לקדש עליהם ולברך עליהם ברכת בורא פרי הגפן, ולכן אין לסמוך על היינות הנמצאים בשוק בהכשרים שונים, מבלי שנתברר שההכשר הוא גם לספרדים, לענין קידוש וברכת בורא פרי הגפן.

ו. בחורים ספרדים הלומדים בישיבה אשכנזית, ומקדשים שם על יין שיש בו רוב מים אשר

לדעת מרן השולחן ערוך אין לקדש עליו, יוצאים הם ידי חובת קידוש, כיון שלא גרוע זה מחמר מדינה שיוצאים בו ידי חובת קידוש, וסוף סוף עושים הם על פי הוראת רבותיהם שפסקים כדעת הרמ"א, ואין להתווכח עבור זה כי גדול השלום.

ז. אין מקדשים על יין שהיה מגולה לילה אחת אפילו לא נשתנה טעמו וריחו. ולכתחילה יש להקפיד שלא להניחו מגולה אפילו שעה מועטת. ואם עם מגולה בתוך ארון או מקרה, מותר לקדש עליו אפילו אם היה שם זמן רב, כל שלא נמש ריחו וטעמו.

ח. מי שיש לו בקבוק יין ומצאו ביום מגולה, ואמר לו אחד מבני ביתו שכיסה אותו בלילה ואינו יודע מי גילהו, ועתה מסתפק הוא אם נתגלה מהלילה או רק ביום, רשאים לקדש על יין זה, כיון שזה ספק דרבנן, וספק דרבנן להקל.

ט. אם בדיעבד עבר וקידש על יין מגולה- יצא ידי חובה ואינו צריך לחזור ולקדש שנית. במה דברים אמורים?- בקידוש הלילה, שמכיון שכבר קידש ובירך ברכת הקידוש ויש הזכרת ה', אינו צריך לחזור ולקדש, אבל ביום שאין כאן הזכרת שם ומלכות יחזור ויקדש על יין אחר אם יש לו, ויעשה איזה הפסק בינתיים, או יקדש על הפת.

י. בני ישיבה ספרדים שלומדים בישיבה אשכנזית, ושומעים קידוש או הבדלה במבטא והברה אשכנזית, וכן להיפך, בני ישיבה אשכנזים ששומעים קידוש או הבדלה במבטא והברה ספרדית- יוצאים בזה ידי חובתם (וכל זה לגבי קידוש או הבדלה, אבל בקריאת פרשת זכור וכן בפרשת פרה שהם מהתורה, ראוי ונכון לכל אחד לשמוע קריאת הפרשה כפי מנהג אבותיו).

מי שאין לו יין

יא. מי שאין לו יין לקידוש בליל שבת, יקדש על הפת. ועושה כסדר זה: נוטל ידיו ומברך על נטילת ידים, ואחר כך מניח ידיו על המפה המכסה את הפת ואומר יום הששי ויכולו השמים וכו' עד אשר ברא אלקים לעשות, ואחר כך יגלה את הלחם משנה ויניח ידיו עליהם ויברך ברכת המוציא (במקום בורא פרי הגפן) ואינו בוצע, (וכשגומר ברכת המוציא יחזור ויכסה את הפת במפה ויניח ידיו על המפה והלחם), ואחר כך אומר ברכת הקידוש אשר בחר בנו וכו' עד מקדש השבת, ובוצע על הפת ואוכל.

יב. מי שאין לו יין לקידוש ליל שבת, וגם פת אין לו, אינו רשאי לקדש על מאכל אחר, אלא יאכל בלי קידוש, כיון שהוא אנוס. וטוב שיכוון בתפילת ליל שבת לצאת ידי חובת קידוש מהתורה.

יג. מי שלא קידש בלילה בין בשוגג בין במזיד, יש לו תשלומין למחר כל היום, ויאמר כל הקידוש של הלילה חוץ מויכולו.

להלכות נוספות של הרב אהרן זכאי
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב אליהו רוזנר

אהבת השם

עומק הבטחון, לפנות לה' מתוך תקווה שלא יעצרהו לה' מלהושיעו גם כאשר מדת הדין תובעת את שלה

עומק הבטחון בה', כאשר האדם בא לה', ומקוה אליו שיושיעו, מתוך אמונה שאין שום מעצור לה' מלהושיעו, ואין שום חוסם שיחסמהו מלהצילו, וגם כאשר חסימה זו נקבעה על ידי הקדוש ברוך הוא בעצמו, שהיא מדת הדין שקבע.

וכן מובא במדרש "שומר טוב" (תהילים קיח) על הפסוק: "ה' לי בעזרי":

משל לשני בני אדם שהם באים לדין אצל בימה והיו מתיראין מן הדין, אמרו להם אל תיראו מן הדין אלא תעזו לבבכם, כך ישראל עתידין לעמד בדין לפני הקדוש ברוך הוא והם מתיראין, ומלאכי השרת אומרים להם אל תתיראו - בן עזירם הוא! שנאמר (ישעי' מ"ה י"ג) הוא יבנה עירי וגלותי ישלח, וחזרו ואמרו להם אל תיראו מן הדין, אין אתם מכירים אותו? קרובכם הוא! (תהילים קמ"ח י"ד) לבני ישראל עם קרבו הללו-ה, ושב וואמרו להם אל תיראו מן הדין, אחיכם הוא! (תהילים קכ"ח) למען אחי ורעי, וביותר שהוא אביכם שנאמר (דברים לב ו') הלא הוא אביך קנך, וכן הוא אומר (דברים ד' ז') כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים שמזכה אותנו לדין, ע"כ.

ומקור הדברים בדברי הרמח"ל בספרו "דעת תבונות" סימן ל"ו ואלו דבריו:

מעצם יחוד שליטתו הוא שאין לו שום הכרח וכפיה כלל, וכל סדרי המשפט וכל החקים אשר חקק כלם תלויים ברצונו ולא שהוא מכרח בהם כלל כו', וכשהוא רוצה אינו חושש לכל המעשים ומטיב בטובו למי שרוצה, וכמו שאמר למשה רבנו ע"ה (ברכות ז' ע"א) וחנתי את אשר אף על פי שאינו הגון כו', ואז נאמר (ירמ' ל' כ') יבקש עון ישראל ואיננו וגו' כי אסלח לאשר אשאי, וכן נאמר (ישעי' מ"ה י"א) למעני למעני אעשה כי איך יחל וכו', זאת נחמתנו בענינו כי לא על מעשינו יפקד ולא לזכותנו ימתין וכו', הנה על כל פנים יושיענו ודאי כי אדון הכל הוא ויכול לעשות כן כשהוא רוצה, עכ"ל.

והזכיר הרמח"ל גמרא מפרשת (בברכות ז' ע"א) ונצטט אותה: אמר רבי מאיר: "וחנתי את אשר אף על פי שאינו הגון, ופרש רש"י: ווחנתי את אשר אף על פי שאינו הגון "ורחמתי את אשר ארחם" - אף על פי שאינו הגון.

וכאמור אין להקשות אם כן לקחה מדת הדין, שכן זו גופא "קביעה" שקבע הבורא, שמי שיבטח בו יפסח וידלג על כללי הדין והמשפט, ושכרו של הבוטח הוא מכללי הדין המשפט שקבע הבורא לחנן אותו אף על פי שאינו הגון, וכאמור זהו מהנהגת ה' הקבועה והעקבית: מדה כנגד מדה" - האמנת ברחמי האין סופיים של הקדוש ברוך הוא בטחת בהם ולא בזכותיך ולא במעשיך הטובים - שכך שאותם רחמים אינסופיים יעטפו אותך להגן עליך.

התמונה הכי יפה בחיים

תשלם על כל מילה בשנה של חיים". סך המילים בפסוקים ח' ט' יוצא 33. שואלים רבותינו למה הורידו ליעקב 33 שנים והרי אם נסתכל בפסוק ח' כתוב שם "ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חיך", למה סופרים את המילים של פסוק זה, לכאורה צריך לספור רק את פסוק ט' שזה הדיבור של יעקב.

יעקב מספר לפרעה שהוא סבל בחיים, מעט ורעים היו חיי, סבלתי מאחי עשו, סבלתי עשרות שנים מחמי לבן, סבלתי ממכירת יוסף, סבלתי משכס בן חמור ובתי דינה, ובנוסף גם ירדתי לגלות מצרים. זה עיקר התלונות אז למה משלם גם על פסוק ח' שזה שאלת פרעה, אלא יעקב גרם לפרעה לשאול את השאלה הזו! פרעה ראה על הפנים של יעקב עצבות נוראה.

תדעו לכם בן תורה שיש לו כיפה או מגבעת וחליפה ויש לו פרצוף של לימון חמוץ, וכל הזמן מתלונן, שואלים אותו מה שלומך ואומר סוחרים, יכול להיות יותר טוב, מתגלגלים, שורדים בקושי, על הפנים, שלא יהיה יותר גרוע, יש מקום לשיפור, יהיה טוב! **אין יתכן שמי שלומד תורה ויש לו פני לימון, יש כאן תביעה קשה.** מי שרחוק מתורה ורואה אותך עם כל התורה שלך ואתה לא שמח, ואין לך את הפסוק "פיקודי ה' ישרים משמחי לב", הוא ישאר רחוק!

אתה הולך לשבת אצל חמייך וחמותך, והמשפחה רואים אותך סגור ונעול וחמוץ. והם אומרים זה התורה, זה מה שיוצא מהתורה, מה לנו ולתורה הזאת. אומר בורא עולם ליעקב, יש לי תביעה עליך, עם כל מה שעברת צריך לזכור שכל דעביד רחמנא לטב עביד.

אלא שאנחנו לא רואים את הפאזל באותו רגע, אדם שואל למה יש לי עיכובים, למה הכל תקוע, רבנו של עולם למה אתה קושר אותי, **זה התורה באה ללמד אותנו שכל מה שעושה ה' הכל לטובה.**

הרב אליהו רוזנר מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

סוד ההצלחה שלך לכל השנה!

בכל שנה מחלק הרב דניאל זר למעל 1,000 משפחות 'קמחא דפסחא' - כסף לחג הפסח לקניית צרכי החג!

כתב הזוהר הקדוש:

"סוד ההצלחה של האדם כל השנה תלוי בצדקה שהוא נותן לעניים לחג הפסח, שחודש ניסן הוא ראש החודשים וכמה שאדם נותן צדקה בחודש זה משפיע לו הצלחה לכל השנה"

ניתן לתרום 'קמחא דפסחא' לעניים ע"י ישיבת אור דוד:

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון: 03-570-12-12

להכנס לאתר הישיבה
בכתובת: www.Rabenu.co.il

לסרוק את הקוד ולתרום און-ליין
באמצעות Pay-Pal הבין-לאומי:

